
OPINION OF THE STUDENTS OF THE SPECIALTY "MIDWIFE" REGARDING THEIR PRACTICAL AND THEORETICAL TRAINING IN OBSTETRICAL CARE

Tanya Veselinova

Medical University-Sofia, Faculty of Public Health "Prof. Dr. Tsekomir Vodenicharov, PhD", Sofia, Bulgaria, tanq_veselinova@abv.bg

Galina Chaneva

Medical University-Sofia, Faculty of Public Health "Prof. Dr. Tsekomir Vodenicharov, PhD", Sofia, Bulgaria, g.chaneva@foz.mu-sofia.bg

Antoaneta Dimitrova

Medical University-Sofia, Faculty of Public Health "Prof. Dr. Tsekomir Vodenicharov, PhD", Sofia, Bulgaria, dimitrova9111@abv.bg

Margarita Stanoeva

Medical University-Sofia, Faculty of Public Health "Prof. Dr. Tsekomir Vodenicharov, PhD", Sofia, Bulgaria, stanoevam@abv.bg

Abstract: The midwife's professional competencies represent a complex of knowledge, skills, attitudes and personal qualities that must be formed in the training process. In the new social realities, especially educational ones, in addition to the application of traditional teaching methods, students also need new, innovative approaches corresponding to their needs.

The purpose of the study is to analyze the opinion of the students of the "Midwife" specialty regarding their practical and theoretical training in midwifery care and to assess their attitude towards the application of modern methods and means of training.

The study was conducted through an individual anonymous survey and covers 53 students from the "Midwife" specialty of the Faculty of Public Health "Prof. Tsekomir Vodenicharov, MD" MU-Sofia for the academic year 2023/2024.

The results of the study show that the students are satisfied to a great extent with the amount of practical knowledge and skills regarding midwifery care. Some of them do not feel completely confident in their preparation for conducting clinical practice in the AG-structures of medical institutions. The probable reason, according to them, is that practical training does not come as close as possible to the real work environment. The students are interested in increasing their practical skills for providing quality midwifery care and believe that equipping practice offices with modern visual aids will contribute to this.

Keywords: students, training, midwifery care, theoretical and practical training

МНЕНИЕ НА СТУДЕНТИТЕ ОТ СПЕЦИАЛНОСТ „АКУШЕРКА“ ОТНОСНО ПРАКТИЧЕСКАТА И ТЕОРЕТИЧНАТА ИМ ПОДГОТОВКА ПО АКУШЕРСКИ ГРИЖИ

Таня Веселинова

Медицински университет-София, Факултет по обществено здраве „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“, София, България, tanq_veselinova@abv.bg

Галина Чанева

Медицински университет-София, Факултет по обществено здраве „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“, София, България, g.chaneva@foz.mu-sofia.bg

Антоанета Димитрова

Медицински университет-София, Факултет по обществено здраве „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“, София, България, dimitrova9111@abv.bg

Маргарита Станоева

Медицински университет-София, Факултет по обществено здраве „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“, София, България, stanoevam@abv.bg

Резюме: Професионалните компетенции на акушерката представляват комплекс от знания, умения, отношения и личностни качества, които трябва да бъдат формирани в процеса на обучение. В новите обществени реалности, в частност образователни, освен от прилагането на традиционните методи на обучение студентите се нуждаят и от нови, иновативни подходи, съответстващи на техните потребности.

Целта на проучването е да се анализира мнението на студентите от специалност „Акушерка“ по отношение практическата и теоретичната им подготовка по акушерски грижи и да се оцени нагласата им за прилагане на съвременни методи и средства за обучение.

Проучването е проведено чрез индивидуална анонимна анкета и обхваща 53 студенти от специалност „Акушерка“ на Факултет по обществено здраве „Проф. Цекомир Воденичаров, дмн“ МУ-София за учебната 2023/2024 г.

Резултати и изводи: Резултатите от проучването показват, че студентите са удовлетворени в голяма степен от обема на практическите знания и умения по отношение на акушерските грижи. Част от тях не се чувстват напълно уверени в своята подготовка за провеждане на клинична практика в АГ-структурите на лечебните заведения, като вероятната причина е, че практическото обучение според тях не се доближава максимално до реалната работна среда. Обучаващите се проявяват интерес към повишаване на практическите им умения за оказване на качествени акушерски грижи и смятат, че оборудването на практическите кабинети със съвременни нагледни средства ще допринесе за това.

Ключови думи: студенти, обучение, акушерски грижи, теоретична и практическа подготовка

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Акушерството е трудна професия, изискваща интелигентност, бърза мисъл, практически умения и учене през целия живот. Обектът на въздействие на акушерските грижи – женското здраве, налага високи изисквания към качеството на подготовка на студентите в тази специалност. Дипломиращите се акушерки трябва да притежават базови професионални компетенции, да умеят самостоятелно да решават сложните задачи на ежедневната практика, да проявяват гъвкаво мислене, отговорност за резултатите от дейността си и стремеж към самоусъвършенстване. (Miteva & Atanasova, 2011)

Професионалните компетенции на студентите се придобиват посредством планомерно и системно усвояване на теоретичния материал, който служи за основа на практическата дейност и нейното реално приложение в структурите на болничната и извънболничната медицинска помощ.

Придобиването на основни клинични умения е съществен компонент от медицинското и акушерското образование. (Kumar et al., 2014) С оглед спецификата на професията, практическата подготовка на обучаващите се в специалност “Акушерка” се организира и провежда както във висшите училища (Наредба за ЕДИ, чл. 7а, ал. 1 и чл. 14, ал. 1), така и в лечебни заведения (Наредбата за ЕДИ, чл. 7а, ал.2 и чл. 14, ал. 2).

В практическото обучение на студентите се прилагат основно традиционни методи, а използването на съвременни технологични средства, като симулацията, е възможност да се повиши тяхната когнитивна активност и психомоторни умения. (Chaneva et al., 2018) (Lendahls & Oscarsson, 2017)

Европейския регионален офис на СЗО определя симулацията като образователна стратегия в обучението на акушерки и медицински сестри за формиране на технически знания и клинични умения преди контакта с пациента. (World Health Organization, Regional Office for Europe, 2018) (Maskalova et al., 2018) Симулационно-базираното обучение предлага възможност на обучаемите да се потопят в условия, близки до реалността, като по този начин подобрява ученето в безопасна среда и се утвърждава като един от водещите методи в педагогическите програми за първоначално обучение на акушерките.

Педагогическият процес, чрез който теоретично придобитите знания и умения намират практическо приложение в реална обстановка е клиничната практика. (Lukanova 2015). Тя създава условия за овладяване и усъвършенстване на акушерските компетенции, както и формиране на професионално значими личностни качества и поведение. (Miteva, 2015)

2. ЦЕЛ

Целта на проучването е да се анализира мнението на студентите от специалност „Акушерка“ по отношение практическата и теоретичната им подготовка по акушерски грижи и да се оцени нагласата им за прилагане на съвременни методи и средства за обучение.

3. МАТЕРИАЛ И МЕТОДИ

Проведено е емпирично социологическо проучване сред 53 студенти от специалност „Акушерка“, които се обучават във Факултета по обществено здраве „Проф. д-р Ц. Воденичаров, дмн“ на МУ–София. Проучването е проведено през учебната 2023/2024 година.

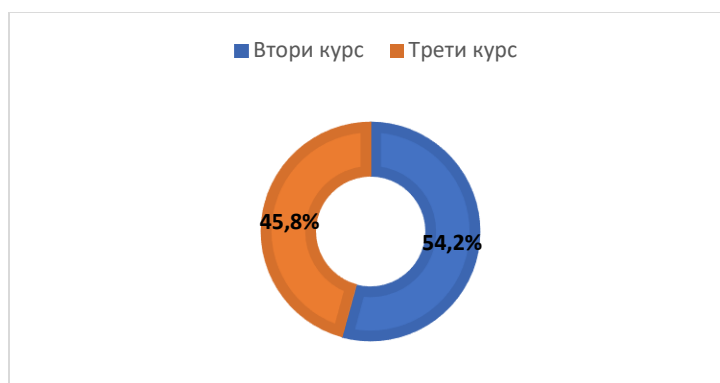
За научното изследване са използвани следните методи:

- *Социологически метод* - индивидуална анкетна карта, разработена специално за целта и приложена за периода октомври/ноември 2023 г. при спазване на етичните правила за гарантиране анонимността на студентите.
- *Статистически методи за обработка и анализ на информацията* - графичното представяне на резултатите чрез програмите Microsoft Word Excel.

4. РЕЗУЛТАТИ

Статистическата съвкупност обхваща студентите от втори и трети курс на образователно квалификационна степен Бакалавър, специалност „Акушерка“ на ФОЗ „Проф. Цекомир Воденичаров, дмн“ МУ-София за учебната 2023/2024 г. /фиг. 1/:

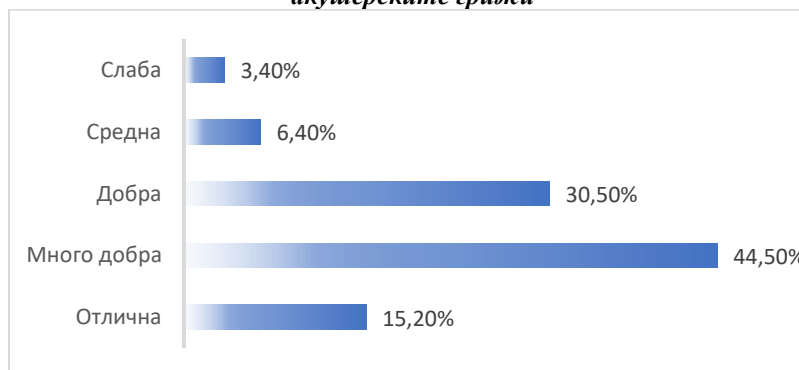
Фиг. 1 Разпределение на студентите по курсове

Източник: авторско проучване

Самооценката е един от най-важните елементи на самосъзнанието. Тя включва уменията на човека да оценява своите сили и възможности. От нея зависи какви ще бъдат мотивите за дейност и поведение. Под влияние на оценката и самооценката може да се измени мотивационната структура на личността и да се подобри резултатът от учебната дейност. (Vidolova, 2018) (Veselinova et al., 2023) Поради това самооценката на студентите за придобитите знания в областта на акушерските грижи е от изключителна важност. /фиг. 2/

Фиг. 2 Самооценка на студентите по отношение на теоретичната им подготовка в областта на акушерските грижи

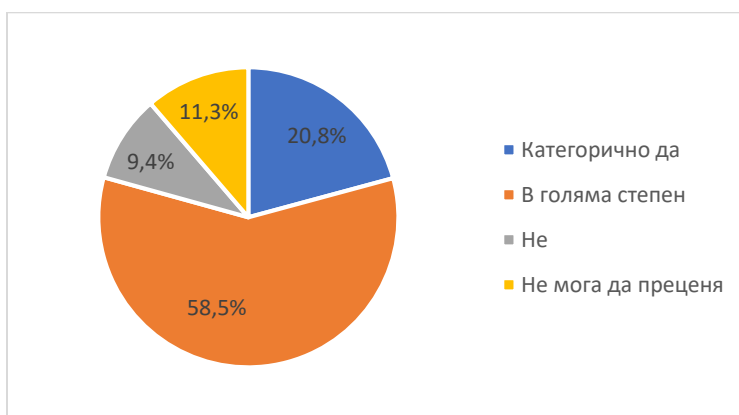
Източник: авторско проучване

Преобладаващият относителен дял от анкетираните студенти (44,5%) оценяват теоретичната си подготовка по акушерски грижи като много добра, а 15,2 % - отлична. 1/3 от студентите са оценили своята теоретичната подготовка в областта на акушерските грижи като добра. Ниски са относителните дялове на студентите със средна и слаба самооценка.

Теоретичната подготовка, практическите умения и формулирането на клинично мислене са факторите, които оказват най-голямо влияние върху формирането на удовлетвореност и имат най-голям принос за развитието на бъдещите медицински специалисти. (Andreeva & Hadjideleva, 2022)

Установяването на студентската удовлетвореност е и един от инструментите за измерване качеството на обучение. Мнозинството от анкетираните студенти (58,5%) посочват, че в голяма степен са удовлетворени от усвоените практически умения по отношение на акушерските грижи, а 20,8% - са напълно удовлетворени. Ниска е удовлетвореността на 9,4 % от респондентите, а без мнение са 11,3 % . /фиг.3/

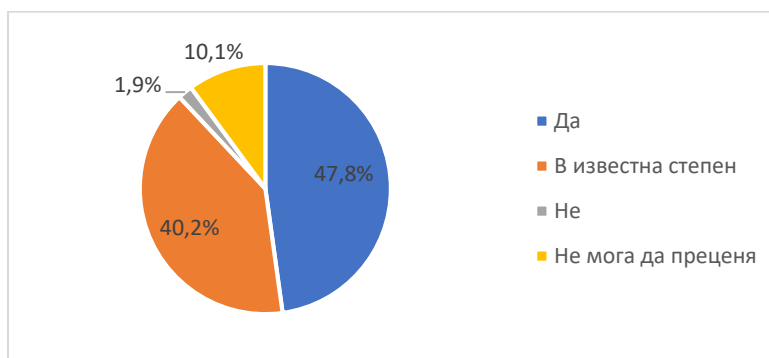
Фиг. 3 Удовлетвореност на студентите от обема практически умения относно акушерските грижи

Източник: авторско проучване

За ефективно изпълнение на многостранните и отговорни задачи на бъдещата акушерка, обучението трябва да осигури готовност за осъществяване на адекватни здравни грижи. Включването на студентите в активната, реална професионална среда, създава благоприятна възможност да се доизгражда нравственото съзнание, да се формират и натрупват морални качества и ценности, да се усъвършенстват уменията за общуване с пациента, неговите близки и медицинския персонал. (Miteva & Atanasova, 2011) Мнението на студентите относно нивото им на подготовка за работа в реална клинична среда е представено на фиг. 4.

Фиг. 4 Мнение на студентите относно нивото им на подготовка за работа в реална клинична среда

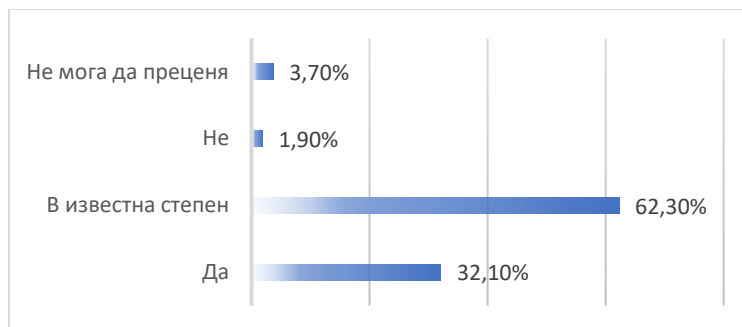

Източник: авторско проучване

Преобладаващият относителен дял от анкетираните студенти (47,8%) се чувстват достатъчно подготвени за работа в реална клинична среда. Впечатление прави високият относителен дял на тези, които не са напълно уверени в своята подготовка за провеждане на клинична практика в АГ-структурите на лечебните заведения (40,2%).

Данните от следващата графика посочват причината голяма част от студентите да не чувстват достатъчно подготвени за работа в реална клинична среда. /фиг. 5/

Фиг. 5 Мнение на студентите относно съответствието на практическото обучение с реалната работна среда

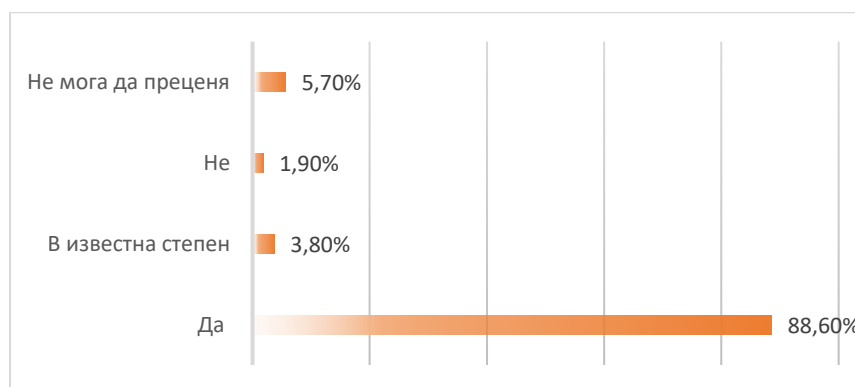

Източник: авторско проучване

Значителен дял от анкетираните (62,3%) смятат, че практическото обучение не се доближава максимално до реалните работни условия. Съответствие между практическото обучение и реалната работна среда намират 1/3 от студентите.

Придобиването на практически умения и тяхното усъвършенстване стоят в основата на обучението на акушерките. Преобладаващият относителен дял от студентите (88,6%) са наясно с това и проявяват интерес към повишаване на практическите си умения. /фиг. 6/

Фиг. 6 Интерес на студентите към повишаване на практическите им умения

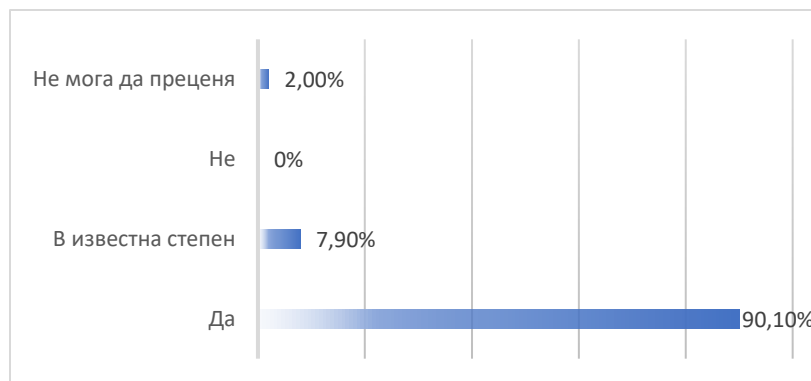

Източник: авторско проучване

Статически незначителни са дяловете на тези, които нямат желание за повишаване на практическите им умения за оказване на качествени акушерски грижи (1,9%), както и на посочилите отговор „ в известна степен“ (3,8%). Има и студенти без мнение по въпроса (5,7%).

Относно приносът на оборудването на практическите кабинети със съвременни нагледни средства за по-успешното им справяне с поставени клинични казуси и ситуационни задачи студентите са единодушни. /фиг. 7/

Фиг. 7 Мнение на студентите относно приноса на съвременното оборудване на практическите кабинети за по-успешното им справяне с клинични казуси и задачи

Източник: авторско проучване

Почти всички респонденти от статистическата съвкупност (90,1%) смятат, че използването на съвременни нагледни средства ще им помогне по-успешно да решават поставените клинични казуси и задачи. Има и студенти, които са изразили колебливо мнение по въпроса (7,9%) или нямат такова (2,0%).

5. ИЗВОДИ

- Студентите оценяват теоретичната си подготовка в областта на акушерските грижи като много добра.
- Проведеното анкетно проучване показва удовлетвореност на студентите от обема на практическите знания и умения по отношение на акушерските грижи.
- Според резултатите е налице висок относителен дял на студентите, които не са напълно уверени в своята подготовка за провеждане на клинична практика в АГ-структурите на лечебните заведения (40,2%), като вероятната причина според тях е, че обучението в практическите кабинети не се доближава максимално до реалната работна среда.
- Обучаващите се проявяват интерес към повишаване на практическите им умения за оказване на качествени акушерски грижи и смятат, че оборудването на практическите кабинети със съвременни нагледни средства ще допринесе за това.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Живеем в свят, който налага модернизирани на образователната система и усъвършенстване на традиционния начин на обучение чрез прилагане на иновативни методи и средства, съответстващи на потребностите на обучаващите се, които доказано улесняват усвояването на учебния материал и спомагат за подобряването на уменията на студентите. Това безспорно прави тяхното прилагане не само пожелателно, а необходимо.

БЛАГОДАРНОСТИ

Статията е реализирана с подкрепата на Съвета по медицинска наука на МУ–София, в рамките на изследователски Проект „ГРАНТ – 2023“, Договор № Д-215/03.08.2023г.

ЛИТЕРАТУРА

- Andreeva, N. & Hadjideleva, D., (2022), Factors affecting the satisfaction with the educational process of the Midwifery students, Knowledge: International Journal, Vol 51, Issue 4, p701
- Chaneva, G., Terzieva, A., Bogdanova K., Dimitrova A., Popova, T., Ilieva, M. & Kantareva, P. (2019), Intravenous Therapy Simulation Laboratory - An Innovative Learning Method. Nursing, 50(2):16-19
- Kumar, A., Gilmour, C., Nestel, D., Aldridge, R., McLelland, G. & Wallace, E., (2014), Can we teach core clinical obstetrics and gynaecology skills using low fidelity simulation in an interprofessional setting, Australian & New Zealand Journal of Obstetrics & Gynaecology. 54(6):589-92
- Lendahls, L. & Oscarsson, M.G. (2017), Midwifery students' experiences of simulation- and skills training. Nurse Educ Today, 50:12-16. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2016.12.005>.
- Lukanova, J., (2015), Methods, organizational forms and means of training during clinical practice of midwifery

- students, //News of the Union of Scientists, Ruse
- Maskalova, E., Urbanova, E., Baskova, M. & Kvaltynova, E., (2018), Experience of lecturers with simulation Training in midwifery education in Slovakia, *Midwifery*. 59:1-3, 2018 Apr.
- Miteva, K. (2015), Clinical practice organizational aspects in the training of the students of speciality “midwife”, *Trakia Journal of Sciences*, 13 (3), 263
- Miteva, K. & Atanasova, Z. (2011), Practical Training for Development Professional Competence of Medical Specialists, *Science & Technologies*, 1 (1), 127-131
- Ordinance on the uniform state requirements for acquiring higher education in the specialties "Nurse", "Midwife" and "Medical assistant" for the educational qualification degree "Bachelor" (amended and supplemented by SG No. 1 of January 2, 2024)
- Veselinova, T., Hadjideleva, D. & Simeonova, B. (2023), Distance learning through the lens of Midwifery students, *Journal of Nursing*, 55 (2), pp. 27-34
- Vidolova, E., (2018), Formation of self-assessment skills in information technology education in the 5th grade, E-magazine "Education and development", no.2
- World Health Organization, Regional Office for Europe. (2018), Simulation in nursing and midwifery Education
[.https://www.intlnursemigration.org/wp-content/uploads/2019/08/WHO-Europe-SNME_Report.pdf](https://www.intlnursemigration.org/wp-content/uploads/2019/08/WHO-Europe-SNME_Report.pdf). 2024